

EC435

บทที่ 5 แบบจำลอง Multiple Time Series

เฉลิมพงษ์ คงเจริญ ©2556

คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

October 31, 2019

Notes

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตลาดการเงินหนึ่งสามารถส่งผ่านต่อไปยังตลาดอื่นได้ง่าย ดังนั้น บางครั้งเราจำเป็นต้องพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของอนุกรมเวลาทางเงินไปพร้อมๆกัน

โดยเราเรียกแบบจำลองที่พิจารณาอนุกรมเวลาหลายๆอนุกรมพร้อมกันว่าแบบจำลองอนุกรมเวลาเชิงพหุตัวแปร(multivariate time series) โดยเราสามารถเขียนอนุกรมเวลาในรูปของเวกเตอร์

$$\mathbf{Y}_t = \begin{bmatrix} y_{1t} \\ y_{2t} \\ \vdots \\ y_{nt} \end{bmatrix}$$

โดยที่ y_{it} แทนอนุกรมเวลา i และ n คือจำนวนอนุกรมเวลาที่เรากำลังพิจารณาร่วมกันเช่น $y_{1t}, y_{2t}, \dots, y_{nt}$ แทนผลได้ตอบแทนในรูปลือกของหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

Notes

แบบจำลองเวกเตอร์ออโตรีเกรสซีฟ (Vector Autoregressive Model)

แบบจำลองเวกเตอร์ออโตรีเกรสซีฟที่มีค่าล่าเท่ากับ p , $VAR(p)$, สามารถเขียนในรูป

$$Y_t = c + \Phi_1 Y_{t-1} + \dots + \Phi_p Y_{t-p} + \varepsilon_t, \quad t = 1, 2, \dots, T \quad (5.1)$$

โดยที่ Φ_i เป็นเมทริกซ์สัมประสิทธิ์ที่มีขนาด $n \times n$ และ ε_t เป็นเวกเตอร์ของกระบวนการไวทนอสที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับศูนย์ และมีเมทริกซ์ความแปรปรวนร่วมที่ไม่แปรผันตามเวลา Σ

ตัวอย่างเช่น หากเราสนใจแบบจำลอง $VAR(1)$

$$\begin{pmatrix} y_{1t} \\ y_{2t} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} c_1 \\ c_2 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} \phi_{11}^1 & \phi_{12}^1 \\ \phi_{21}^1 & \phi_{22}^1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} y_{1t-1} \\ y_{2t-1} \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} \varepsilon_{1t} \\ \varepsilon_{2t} \end{pmatrix} \quad (5.2)$$

VAR

หรือเขียนเป็นรูปสมการของแต่ละตัวแปรที่เราสนใจ

$$y_{1t} = c_1 + \phi_{11}^1 y_{1t-1} + \phi_{12}^1 y_{2t-1} + \varepsilon_{1t}$$

$$y_{2t} = c_2 + \phi_{21}^1 y_{1t-1} + \phi_{22}^1 y_{2t-1} + \varepsilon_{2t}$$

โดยที่ $Cov(\varepsilon_{1t}, \varepsilon_{2s}) = \sigma_{12}$ ถ้า $s = t$ และ $Cov(\varepsilon_{1t}, \varepsilon_{2s}) = 0$ ถ้า $s \neq t$

ค่าสัมประสิทธิ์แต่ละตัวจะเป็นค่าที่บอกความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ต่างเวลากัน

■ ϕ_{12}^1

■ ϕ_{21}^1

ค่าสัมประสิทธิ์ในสมการ (5.2) อธิบายพลวัตของอนุกรมเวลาที่เราสนใจ (lead-lag) แต่ไม่ได้อธิบาย concurrent หรือ contemporaneous ให้อย่างชัดเจน เราสามารถดูความสัมพันธ์ดังกล่าวได้ในเมทริกซ์ความแปรปรวนของข้อผิดพลาด เราเรียกแบบจำลองเวกเตอร์ออโตรีเกรสซีฟในรูป (5.2) ว่าสมการในรูปลดรูป (reduced form)

VAR

เราสามารถเขียนความสัมพันธ์ระหว่างอนุกรมเวลาในช่วงเดียวกันได้อย่างชัดเจนโดยใช้การแปลงรูปสมการที่ (5.2) ได้ดังนี้

เนื่องจาก Σ เป็นเมทริกซ์ positive definite ดังนั้นเราสามารถสร้างเมทริกซ์ lower triangular

$$L = \begin{pmatrix} 1 & 0 & \dots & 0 \\ l_{21} & 1 & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ l_{n1} & l_{n2} & \dots & 1 \end{pmatrix}$$

และเมทริกซ์เทงมู G ที่ทำให้ $\Sigma = LGL'$ เราเรียกการแยกส่วนประกอบนี้ว่า Cholesky decomposition

กำหนดให้ $\eta_t = L^{-1}\epsilon_t$ เราจะได้ว่า

$$E(\eta_t) =$$

$$Var(\eta_t) =$$

Notes

VAR

หากเราคูณข้างหน้าสมการ (5.1) ด้วย L^{-1} จะได้

$$L^{-1}Y_t =$$

L^{-1} จะแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอนุกรมเวลาในคาบเดียวกัน

เราเรียกแบบจำลองเวกเตอร์ออโตรีเกรสซีฟในรูปนี้ว่าสมการในรูปโครงสร้าง (structural equation)

Notes

ตัวอย่างที่ 5.1

กำหนด Bivariate VAR(1) สามารถแสดงในรูปลดรูปได้ดังนี้

$$\begin{pmatrix} y_{1t} \\ y_{2t} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0.2 \\ 0.4 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 0.2 & 0.3 \\ -0.6 & 1.1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} y_{1,t-1} \\ y_{2,t-1} \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} \varepsilon_{1t} \\ \varepsilon_{2t} \end{pmatrix}$$

โดยที่ $\Sigma = \begin{pmatrix} 2 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}$

VAR

- เราจะเห็นได้ว่าเราสามารถแปลงแบบจำลองเวกเตอร์ออโตรีเกรสซีฟในรูปลดรูปไปเป็นรูปโครงสร้างได้ด้วย Cholesky decomposition
- อย่างไรก็ตามในการวิเคราะห์อนุกรมเวลาเรามักจะใช้สมการในรูป Reduced form เนื่องจากเป็นรูปที่ง่ายในการประมาณค่า
- เรามักจะเน้นผลในการพยากรณ์ของแบบจำลองซึ่งเราไม่สามารถใช้แบบจำลองในรูปโครงสร้างพยากรณ์ข้อมูลได้เนื่องจากเราไม่ทราบข้อมูลของอนุกรมเวลาอื่นๆในคาบเดียวกัน

Notes

Notes

เงื่อนไขการเป็นอนุกรมเวลาหนึ่ง

แบบจำลอง $VAR(p)$ สามารถเขียนในรูปเครื่องหมายขยับไปข้างหลัง (lag operator) ได้ดังนี้

$$\Phi(L)Y_t = c + \varepsilon_t$$

โดยที่ $\Phi(L) = I_n - \Phi_1 L - \dots - \Phi_p L^p$ แบบจำลอง $VAR(p)$ จะมีเสถียรภาพถ้ารากของ

$$\det(I_n - \Phi_1 z - \dots - \Phi_p z^p) = 0$$

มีค่ามากกว่าหนึ่ง (หรือโมดูลัสมากกว่าหนึ่งในกรณีจำนวนเชิงซ้อน) ถ้าสมมติให้กระบวนการดังกล่าวมีค่าในอดีตที่เป็นอนันต์ แล้วกระบวนการ $VAR(p)$ ที่มีเสถียรภาพจะเป็นกระบวนการนิ่งและ ergodic โดยมีค่าเฉลี่ย ค่าความแปรปรวนและค่าความแปรปรวนร่วมในตัวเองที่ไม่ขึ้นกับเวลา

การประมาณค่า

การเราพิจารณาสมการ (5.1) แต่ละสมการจะมีตัวแปรที่เหมือนกัน เราสามารถพิจารณาสมการสำหรับแต่ละตัวแปรออกเป็น

$$y_i = Z\phi_i + e_i, \quad i = 1, \dots, n$$

แต่ละสมการสามารถประมาณค่าได้ด้วย ordinary least squares (OLS) แยกแต่ละสมการ และจะได้ $\hat{\Phi} = [\hat{\phi}_1, \dots, \hat{\phi}_n]$ เป็นเมตริกซ์ $(k \times n)$ ของค่าสัมประสิทธิ์จากการประมาณค่าด้วย OLS

ภายใต้ข้อสมมุติที่แบบจำลองเป็นแบบกระบวนการนิ่งและ ergodic เราจะได้ $\text{vec}(\hat{\Phi})$ มีคุณสมบัติ consistent และมีการแจกแจงแบบปกติเมื่อกลุ่มตัวอย่างใหญ่โดยมีเมตริกซ์ค่าความแปรปรวนเท่ากับ

$$\widehat{\text{aver}}(\text{vec}(\hat{\Phi})) = \hat{\Sigma} \otimes (Z'Z)^{-1}$$

โดยที่ $\hat{\Sigma} = \frac{1}{T-k} \sum_{t=1}^T \hat{\varepsilon}_t \hat{\varepsilon}_t'$ และ $\hat{\varepsilon}_t = Y_t - \hat{\Phi}' Z_t$ เป็น residuals จากการประมาณค่า

การเลือกจำนวนความล่าที่เหมาะสม

การหาความล่าที่เหมาะสมของแบบจำลองเวกเตอร์ออโตรีเกรสซีฟอาจทำได้โดยใช้สูตรการเลือกความล่า โดยการประมาณค่าแบบจำลองเวกเตอร์ออโตรีเกรสซีฟที่มีความล่าเท่ากับ $0, 1, \dots, p_{max}$ แล้วเลือกค่า p ที่ทำให้ค่าที่ใช้เลือกมีค่าต่ำที่สุด โดยจะมีสูตรดังนี้

$$IC(p) = \ln |\tilde{\Sigma}(p)| + c_T(n, p)$$

โดยที่ $\tilde{\Sigma}(p) = T^{-1} \sum_{t=1}^T \hat{\varepsilon}_t \hat{\varepsilon}_t'$ คือ residual covariance matrix จาก $VAR(p)$, c_T คือลำดับที่ขึ้นกับจำนวนตัวอย่าง

$$AIC(p) = \ln |\tilde{\Sigma}(p)| + \frac{2}{T}(pn^2)$$

$$BIC(p) = \ln |\tilde{\Sigma}(p)| + \frac{\ln T}{T}(pn^2)$$

$$HQIC(p) = \ln |\tilde{\Sigma}(p)| + \frac{2 \ln(\ln T)}{T}(pn^2)$$

Notes

ตัวอย่าง 5.2

ในตัวอย่างนี้เราจะพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างผลได้ตอบแทนรายวันจากการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (lret_set) และตลาดหุ้นดาวโจนส์ (lret_dowjones) ข้อมูลอยู่ในไฟล์ set_dj.csv

เราจะได้ข้อมูลสองชุดคือ lret_set และ lret_dowjones เราจะเขียนข้อมูลทั้งสองในรูปของเมตริกซ์ที่นำเวกเตอร์ทั้งสองมาต่อกันโดยใช้คำสั่ง cbind

```
1 > lret<-cbind(lret_set, lret_dowjones)
```

เราสามารถพิจารณาค่าสถิติเบื้องต้นได้จากคำสั่ง basicStats และ acf เหมือนกับที่เราเคยใช้ในหัวข้อก่อนได้

Notes

ตัวอย่าง

หากเราต้องการประมาณค่า VAR(p) เราจะใช้ library(vars) โดยที่เราอาจจะเริ่มจากการหาค่า p ที่เหมาะสมโดยใช้คำสั่ง VAR พร้อมระบุเมตริกซ์ของข้อมูล lret จำนวนค่าล่าสูงสุด lag.max และ เกณฑ์ในการเลือกค่าล่า ic=c("AIC") โดยที่ "SC" จะแทน Schwarz-Bayesian (BIC) และ "HQ" Hannan-Quinn (HQIC)

```

1 > library(vars)
2 > msel=VAR(lret, lag.max=10, ic=c("AIC"))
3 > msel
4
5 VAR Estimation Results:
6 =====
7
8 Estimated coefficients for equation lret_set:
9 =====
10 <Omitted>
11
12 lret_set.l1 lret_dowjones.l1 lret_set.l2 lret_dowjones.l2
13 0.05556382 0.22898590 -0.33541086 0.32270310
14 lret_set.l3 lret_dowjones.l3 lret_set.l4 lret_dowjones.l4
15 0.01244410 0.21790099 -0.13694929 0.17900004
16 lret_set.l5 lret_dowjones.l5 lret_set.l6 lret_dowjones.l6
17 0.01107252 0.04790222 -0.06473588 0.12631799
18 lret_set.l7 lret_dowjones.l7 lret_set.l8 lret_dowjones.l8
19 0.01517100 0.05964304 -0.02897568 0.02785310
20 lret_set.l9 lret_dowjones.l9 const
21 0.03837222 0.08783703 -0.00332124

```


ตัวอย่าง 5.2

```

1 > model1=VAR(lret, p=4)
2 > summary(model1)
3
4 VAR Estimation Results:
5 =====
6 Endogenous variables: lret_set, lret_dowjones
7 Deterministic variables: const
8 Sample size: 3803
9 Log Likelihood: -15650.859
10 Roots of the characteristic polynomial:
11 0.62 0.62 0.5867 0.5867 0.3557 0.3557 0.2886 0.2886
12 Call:
13 VAR(y = lret, p = 4)
14
15
16 Estimation results for equation lret_set:
17 =====
18 lret_set = lret_set.l1 + lret_dowjones.l1 + lret_set.l2 + lret_dowjones.l2 +
19 lret_set.l3 + lret_dowjones.l3 + lret_set.l4 + lret_dowjones.l4 + const
20
21 lret_set.l1 Estimate Std. Error t value Pr(>|t|)
22 0.059621 0.016288 3.660 0.000255 ***
23 lret_dowjones.l1 0.222804 0.032471 6.862 7.91e-12 ***
24 lret_set.l2 -0.320847 0.016256 -19.738 < 2e-16 ***
25 lret_dowjones.l2 0.313004 0.032696 9.573 < 2e-16 ***
26 lret_set.l3 0.023840 0.016122 1.479 0.139313
27 lret_dowjones.l3 0.205041 0.032958 6.221 5.47e-10 ***
28 lret_set.l4 -0.103471 0.016011 -6.462 1.16e-10 ***
29 lret_dowjones.l4 0.151876 0.032994 4.603 4.30e-06 ***
30 const 0.002529 0.043532 0.058 0.953684
31 ---
32 Signif. codes: 0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1
33
34 Residual standard error: 2.683 on 3794 degrees of freedom
35 Multiple R-Squared: 0.1409, Adjusted R-squared: 0.1391
36 F-statistic: 77.78 on 8 and 3794 DF, p-value: < 2.2e-16

```


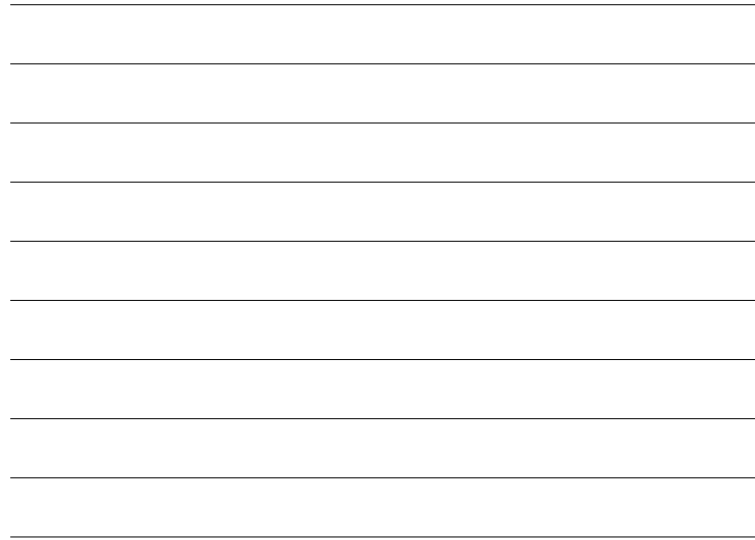
ตัวอย่าง 5.2

```

1 Estimation results for equation lret_dowjones:
2 =====
3 <omitted>
4
5 Covariance matrix of residuals:
6               lret_set lret_dowjones
7 lret_set      7.199      -0.556
8 lret_dowjones -0.556      1.839
9
10 Correlation matrix of residuals:
11               lret_set lret_dowjones
12 lret_set      1.0000      -0.1528
13 lret_dowjones -0.1528      1.0000

```

Notes

การพยากรณ์จากแบบจำลอง VAR

การพยากรณ์จากแบบจำลอง VAR

หากเราพิจารณาแบบจำลอง $VAR(p)$ โดยที่เราทราบค่าพารามิเตอร์ Φ ค่าพยากรณ์ไปข้างหน้าหนึ่งคาบ Y_{h+1} ด้วยข้อมูลที่เรามี ณ คาบที่ h ได้ด้วยการเขียนสมการแสดงค่า Y_{h+1}

แล้วหา conditional expectation ด้วยข้อมูล ณ h เราจะได้ค่าพยากรณ์เท่ากับ

$$\hat{\mathbf{Y}}_h(1) =$$

โดยที่ค่าความผิดพลาดจากการพยากรณ์ (forecast error) เท่ากับ

$$\mathbf{e}(1) = \mathbf{Y}_{h+1} - \hat{\mathbf{Y}}_h(1) =$$

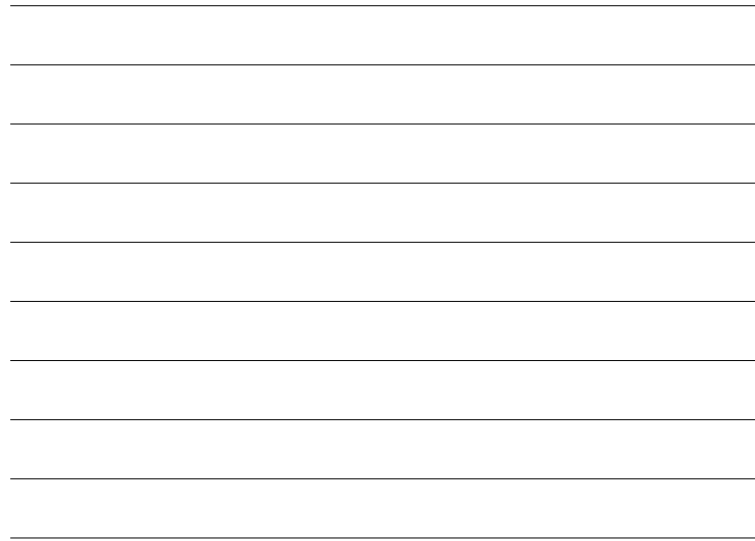
ค่าพยากรณ์ไปข้างหน้าสองคาบ Y_{h+2} ด้วยข้อมูลที่มี ณ คาบที่ h จะเท่ากับ

$$\hat{\mathbf{Y}}_h(2) =$$

โดยที่ค่าความผิดพลาดจากการพยากรณ์ (forecast error) เท่ากับ

$$\mathbf{e}(2) = \mathbf{Y}_{h+2} - \hat{\mathbf{Y}}_h(2) =$$

Notes

การพยากรณ์จากแบบจำลอง VAR

หากแทนค่าด้วยวิธีการ recursive จะได้ค่าพยากรณ์ไปข้างหน้า l คาบ Y_{h+l} ด้วยข้อมูลที่เรามี ณ คาบที่ h เท่ากับ

$$\hat{Y}_h(l) = c + \Phi_1 \hat{Y}_h(l-1) + \dots + \Phi_p \hat{Y}_h(l-p)$$

ค่าคาดเคลื่อนของการพยากรณ์ (forecast errors) จะเขียนในรูป

$$\hat{Y}_h(l) - Y_{h+l} = \sum_{s=0}^{l-1} \Psi_s \epsilon_{h+l-s}$$

โดยที่เมตริกซ์ Ψ_s สามารถคำนวณได้โดย $\Psi_s = \sum_{j=1}^{p-1} \Psi_{s-j} \Phi_j$

ในขณะที่ MSE ของ $\hat{Y}_h(l)$ จะเท่ากับ

$$\Sigma(l) = MSE(Y_{h+l} - \hat{Y}_h(l)) = \sum_{s=0}^{l-1} \Psi_s \Sigma \Psi_s'$$

ตัวอย่าง 5.3

ต่อเนื่องจากตัวอย่าง 5.2 เราสามารถทำนายผลได้ตอบแทนไปข้างหน้าของทั้งสองตลาดที่เราสนใจได้ด้วยคำสั่ง predict โดยระบุแบบจำลองที่ใช้และคาบที่ทำนายไปข้างหน้า

```

1 > model1.predict=predict(model1, n.ahead=5)
2 > model1.predict
3 $lret_set
4      fcst      lower      upper      CI
5 [1,]  0.23354446 -5.025286  5.492375  5.258830
6 [2,] -0.01504318 -5.311043  5.280957  5.296000
7 [3,]  0.08053962 -5.572718  5.733797  5.653258
8 [4,] -0.02118987 -5.682718  5.640339  5.661528
9 [5,] -0.04475454 -5.707153  5.617644  5.662399
10
11 $lret_dowjones
12      fcst      lower      upper      CI
13 [1,] -0.046835523 -2.705029  2.611358  2.658193
14 [2,]  0.023569365 -2.639844  2.686983  2.663413
15 [3,]  0.005536266 -2.686514  2.697586  2.692050
16 [4,]  0.021958580 -2.670142  2.714059  2.692101
17 [5,]  0.031192947 -2.661288  2.723674  2.692481

```


Granger Causality

โครงสร้างของแบบจำลอง VAR ช่วยให้ข้อมูลกับเราว่าตัวแปรหรือกลุ่มของตัวแปรมีความสามารถในการทำนายตัวแปรอื่นหรือไม่

Granger (1969) เสนอว่า

- ถ้าตัวแปร y_1 ช่วยในการทำนายตัวแปรอื่น y_2 เราจะเรียกว่า y_1 แกรงเจอร์คอส (Granger-cause) y_2
- ถ้า y_1 ไม่ช่วยในการทำนายตัวแปร y_2 เราจะพูดว่า y_1 ไม่แกรงเจอร์คอส (does not Granger-cause) y_2

เราจะต้องระมัดระวังอยู่เสมอว่าแกรงเจอร์คอสเป็นการอนุมานไปยังความสามารถในการพยากรณ์เท่านั้น ไม่ได้เป็นความเป็นเหตุเป็นผลจริงๆ ของตัวแปร

Granger Causality

ในหัวข้อนี้เราพิจารณาแบบจำลอง $VAR(2)$ ที่มีตัวแปรสองตัว ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$\begin{pmatrix} y_{1t} \\ y_{2t} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} c_1 \\ c_2 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} \phi_{11}^1 & \phi_{12}^1 \\ \phi_{21}^1 & \phi_{22}^1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} y_{1t-1} \\ y_{2t-1} \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} \phi_{11}^2 & \phi_{12}^2 \\ \phi_{21}^2 & \phi_{22}^2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} y_{1t-2} \\ y_{2t-2} \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} \varepsilon_{1t} \\ \varepsilon_{2t} \end{pmatrix} \quad (5.13)$$

- หาก y_{2t} ไม่แกรงเจอร์คอส y_{1t} ค่าสัมประสิทธิ์ ϕ_{12}^1 และ ϕ_{12}^2 จะมีค่าเท่ากับศูนย์
- ถ้า y_{1t} ไม่แกรงเจอร์คอส y_{2t} ค่าสัมประสิทธิ์ ϕ_{21}^1 และ ϕ_{21}^2 จะมีค่าเท่ากับศูนย์

ดังนั้นในการทดสอบว่า y_{2t} แกรงเจอร์คอส y_{1t} หรือไม่ เราจะตั้งสมมติฐานหลักว่า $H_0 : \phi_{12}^1 = \phi_{12}^2 = 0$ และสมมติฐานทางเลือกคือมีสัมประสิทธิ์ ϕ_{12}^1 หรือ ϕ_{12}^2 ตัวใดตัวหนึ่งมีค่าไม่เท่ากับศูนย์ ซึ่งการทดสอบดังกล่าวคือการทดสอบ F นั่นเอง (Wald)

ตัวอย่าง 5.4

ต่อเนื่องจากตัวอย่าง 5.3 เราต้องการทดสอบว่า lret_dowjones แกรงเจอร์
คอส lret_set หรือไม่ (
เราสามารถทดสอบโดยใช้คำสั่ง causality โดยที่เราจะต้องระบุแบบจำลองที่
ใช้และตัวแปรที่เป็นสาเหตุ (cause) ซึ่งในที่นี้คือ lret_dowjones

```
1 > causality(model1, cause="lret_dowjones")
2 $Granger
3 ~IGranger causality H0: lret_dowjones do not Granger-cause lret_set
4 data: VAR object model1
5 F-Test = 43.5947, df1 = 4, df2 = 7588, p-value < 2.2e-16
6
7 $Instant
8 ~IH0: No instantaneous causality between: lret_dowjones and lret_set
9 data: VAR object model1
10 Chi-squared = 86.7677, df = 1, p-value < 2.2e-16
```


Impulse Response Function

หรือการทดสอบแกรงเจอร์คอสช่วยระบุว่าตัวแปรใดๆมีผลกระทบอย่างมีนัย
สำคัญต่อตัวแปรอื่นหรือไม่ อย่างไรก็ตาม การทดสอบดังกล่าวไม่ได้บอกทิศทางของ
ความสัมพันธ์และระยะเวลาที่การเปลี่ยนแปลงของตัวแปรหนึ่งจะส่งผลต่ออีกตัวแปร
ว่าจะมีผลยาวนานแค่ไหน

impulse response function ซึ่งหมายถึง การตอบสนองของตัวแปร
ตาม(response)อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรอีกตัวหนึ่ง (impulse)
โดยที่หากเกิดการเปลี่ยนแปลงในข้อหนึ่งหน่วยจะส่งผลอย่างไรต่อแต่ละตัวแปรใน
คาบที่ต่อจากการเปลี่ยนแปลงนั้นๆ(เราอาจจะใช้การเปลี่ยนแปลงหนึ่ง s.d.)

ตัวอย่างเช่น หากเราพิจารณาแบบจำลอง VAR(1) ที่มีตัวแปรสองตัวแปร ซึ่ง
สามารถแสดงได้ด้วยสมการ

$$\begin{pmatrix} y_{1t} \\ y_{2t} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0.5 & 0.3 \\ 0.0 & 0.2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} y_{1t-1} \\ y_{2t-1} \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} \varepsilon_{1t} \\ \varepsilon_{2t} \end{pmatrix} \quad (5.14)$$

Impulse Response Function

สมมติว่าเราพิจารณาว่าในปีที่ 0 เกิดช็อกในตัวแปร y_{1t} หนึ่งหน่วย ($\varepsilon_{10} = 1$) และช็อกในตัวแปร y_{2t} เท่ากับศูนย์ และช็อกในปีอื่นๆเท่ากับศูนย์ สมมติให้ y_{1t} และ y_{2t} เท่ากับศูนย์ในปีก่อนหน้าปี 0 จะได้ว่า

$$\begin{aligned} Y_0 &= \begin{pmatrix} \varepsilon_{10} \\ \varepsilon_{20} \end{pmatrix} = \\ Y_1 &= \begin{pmatrix} 0.5 & 0.3 \\ 0.0 & 0.2 \end{pmatrix} Y_0 = \\ Y_2 &= \begin{pmatrix} 0.5 & 0.3 \\ 0.0 & 0.2 \end{pmatrix} Y_1 = \\ &\vdots \end{aligned}$$

Notes

Impulse Response Function

ในกรณี $VAR(p)$ ที่เป็นกระบวนการนิ่งใดๆ

$$Y_t = \mu + \varepsilon_t + \Psi_1 \varepsilon_{t-1} + \Psi_2 \varepsilon_{t-2} + \dots$$

$$\frac{\partial y_{i,t+s}}{\partial \varepsilon_{j,t}} = \frac{\partial y_{i,t}}{\partial \varepsilon_{j,t-s}} = \psi_{ij}^s$$

อย่างไรก็ตามคำอธิบายข้างต้นจะเป็นจริงหาก $\text{var}(\varepsilon) = \Sigma$ เป็นเมทริกซ์เทียงมุม ดังนั้นเรามักจะพิจารณา VAR ในรูป structural ซึ่ง

$$BY_t = c + \Gamma_1 Y_{t-1} + \dots + \Gamma_p Y_{t-p} + \eta_t \quad (5.17)$$

โดยที่ Orthogonal error (η_t)

โครงสร้างแบบจำลองโครงสร้าง (structural model) จะกำหนดให้ความสัมพันธ์ของตัวแปรมีลำดับคือ y_1 เป็นตัวกำหนด y_2 และ y_2 เป็นตัวกำหนด y_3 เป็นลำดับไปเรื่อยๆ ซึ่งใช้ทฤษฎีเป็นตัวกำหนด

Notes

ตัวอย่างที่ 5.5

เราจะสร้าง Impulse response function ด้วยคำสั่ง `irf` โดยที่ default ในคำสั่งนี้คือการสร้าง orthogonal impulse response function (`ortho=TRUE`)

การเรียงตัวแปรใน lret ที่เรียง lret_set ก่อน lret_dowjones

```

1 > model1.irf=irf(model1, n.ahead=10)
2 > model1.irf
3 Impulse response coefficients
4 $lret_set
5      lret_set lret_dowjones
6 [1,] 2.6831259181 -0.2072364167
7 [2,] 0.1137971489 0.0030468719
8 [3,] -0.9182763350 0.1667746830
9 <omitted>
10 [1,] 0.0030760182 -0.0002311969
11 $lret_dowjones
12      lret_set lret_dowjones
13 [1,] 0.0000000000 1.3403194745
14 [2,] 0.2986284632 -0.0849824924
15 [3,] 0.4183950540 -0.1100409438
16 <omitted>
17 [1,] 0.0006173344 -0.0002757296

```


Variance Decomposition

Forecast Error Variance Decomposition จากข้อมูล ณ คาบที่ h เราต้องการตอบคำถามว่าช็อกโครงสร้าง η_j เป็นที่มาของความแปรปรวนของค่าผิดพลาดจากการพยากรณ์ $y_{i,h+l}$ ในสัดส่วนเท่าใด

หากเราพิจารณาเพียงตัวแปรเดียวเช่น $y_{i,h+l}$ เนื่องจากเมทริกซ์ค่าความแปรปรวนของข้อโครงสร้างเป็นเมทริกซ์แท่งมุม

$$var(y_{i,h+l} - \hat{y}_h(l)) = \sigma_{\eta_1}^2 \sum_{s=0}^{l-1} (\theta_{i1}^s)^2 + \dots + \sigma_{\eta_n}^2 \sum_{s=0}^{l-1} (\theta_{in}^s)^2$$

สัดส่วนของ $\text{var}(y_{i,h+l} - \hat{y}_h(l))$ อันมีสาเหตุมาจากข้อผิดพลาด η_i เท่ากับ

$$VD_{ij}(l) = \frac{\sigma_{\eta_j}^2 \sum_{s=0}^{l-1} (\theta_{ij}^s)^2}{\sigma_{\eta_1}^2 \sum_{s=0}^{l-1} (\theta_{i1}^s)^2 + \dots + \sigma_{\eta_n}^2 \sum_{s=0}^{l-1} (\theta_{in}^s)^2}, \quad i, j = 1, \dots, n \quad (5.21)$$

[illegible][illegible]

ตัวอย่าง 5.6

เราสามารถแยกความแปรปรวนของค่าผิดพลาดจากการพยากรณ์ได้ด้วยคำสั่ง fevd

```

1 > fevd(model1, n.ahead = 5)
2 $lret_set
3   lret_set lret_dowjones
4 [1,] 1.0000000 0.0000000
5 [2,] 0.9877859 0.1221413
6 [3,] 0.9682396 0.03176043
7 [4,] 0.9655329 0.03446710
8 [5,] 0.9654222 0.03457779
9
10 $lret_dowjones
11   lret_set lret_dowjones
12 [1,] 0.02334830 0.9766517
13 [2,] 0.02326189 0.9767381
14 [3,] 0.03751278 0.9624872
15 [4,] 0.03751192 0.9624881
16 [5,] 0.03750658 0.9624943

```


Notes

[illegible]

Notes

[illegible]